

A TANTÁRGY ADATLAPJA

1. A képzési program adatai

1.1 Felsőoktatási intézmény	Babeş-Bolyai Tudományegyetem
1.2 Kar	Református Tanárképző Kar
1.3 Intézet	Református Teológia és Zenepedagógia
1.4 Szakterület	Zene
1.5 Képzési szint	Alapképzés
1.6 Szak / Képesítés	Zenepedagógia / Zenetanár – Licenciátus zenében

2. A tantárgy adatai

2.1 A tantárgy neve	TPM 2204 Összhangzattan (Armonie)		
2.2 Az előadásért felelős tanár neve	Dr. Coca Gabriela – előadótanár		
2.3 A szemináriumért felelős tanár neve	Dr. Coca Gabriela - előadótanár		
2.4 Tanulmányi év	2	2.5 Félév	2
2.6. Értékelés módja	vizsga	2.7 Tantárgy típusa	alaptantárgy

3. Teljes becsült idő (az oktatási tevékenység féléves óraszama)

3.1 Heti óraszám	2	melyből: 3.2 előadás	1	3.3 szeminárium/labor	1
3.4 Tantervben szereplő össz-óraszám	28	melyből: 3.5 előadás	14	3.6 szeminárium/labor	14
A tanulmányi idő elosztása:					óra
A tankönyv, a jegyzet, a szakirodalom vagy saját jegyzetek tanulmányozása					5
Könyvtárban, elektronikus adatbázisokban vagy terepen való további tájékozódás					5
Szemináriumok / laborok, házi feladatok, portofóliók, referátumok, esszék kidolgozása					5
Egyéni készségfejlesztés (tutorálás)					5
Vizsgák					3
Más tevékenységek: Műelemzések, különböző korális dallamok harmonizálása, korál-elemzések					5
3.7 Egyéni munka össz-óraszama	28 (2x14 hét)				
3.8 A félév össz-óraszama	70				
3.9 Kreditszám	2				

4. Előfeltételek (ha vannak)

4.1 Tantervi	<ul style="list-style-type: none"> Zeneelméleti előképzés, a kulcsok és hangjegyek ismerete
4.2 Kompetenciabeli	<ul style="list-style-type: none"> Kottaismeret, logikai készség

5. Feltételek (ha vannak)

5.1 Az előadás lebonyolításának feltételei	<ul style="list-style-type: none"> az előadóterem zongorával való felszereltsége, valamint tábla, kréta, szivacs megléte
5.2 A szeminárium / labor lebonyolításának feltételei	<ul style="list-style-type: none"> megfelelő kottatár megléte a könyvtárban, megfelelő példányszámban, vagy a kották sokszorosítási lehetősége, a szeminárium terem zongorával való felszereltsége, valamint tábla, kréta, szivacs megléte

6. Elsajátítandó jellemző kompetenciák

Szakmai kompetenciák	<p>– Az összhangzattan, mint a zene függőleges dimenziójának meghatározó eleme, technikai alap szaktantárgy. Elsődleges helye van a zenei szaktantárgyak között. Az összhangzattan elemeinek a megtanulása és később a tanítása külön figyelmet igényel a diákok részéről, mint jövőbeli tanárok. Az összhangzattan megtanulása a gyakran használt akkordikus készlet elsajátításában rejlik, úgy egyszerű harmonizálás keretében, mint pedig komplexebb feladatokban. Ez a folyamat szükségessé teszi a harmóniai összefüztések alapszabályainak ismeretét.</p>
-----------------------------	--

Transzverzális kompetenciák	<p>- Az elsajátított elméleti és gyakorlati ismereteket a hallgatók alkalmazni tudják a műelemzéseik és zenei előadásaik során. A harmonizálás szabályainak ismerete hozzá segíti a diákokat a zenei művek megértéséhez. Úgyszintén, az elsajátított ismeretek által a diákok (jövendő tanárok) képesek lesznek maguk is monodikus műveket harmonizálni, korálfeldolgozásokat készíteni, és önálló harmonizálásokat készíteni. Mindenek a tanításban is hasznát veszik, jobban ösztönözve a diákokat azzal, hogy a tanár által kimondottan számukra komponált kicsi kórusműveket, harmonizációkat adhatnak elő csoportosan, színpadon, vagy zeneórán. Ugyanakkor ösztönzően hat a diákokra alkotás szempontjából is, olyan értelemben, hogy ők maguk is megpróbálhatnak kicsi műveket komponálni egymásnak, és nem csak a készen meglévő zeneművekkel foglalkozni.</p>
------------------------------------	--

7. A tantárgy célkitűzései (az elsajátítandó jellemző kompetenciák alapján)

7.1 A tantárgy általános célkitűzése	<ul style="list-style-type: none"> A tantárgy általános célkitűzése az, hogy a diákokat megtanítsa a harmóniak összefűzésének szabályaira. A tantárgy keretében szorgalmazzuk a diatónikus, tonális összhangzattal kapcsolatos összes alap információ elsajátítását. Ezeknek az ismereteknek a bővítését a diatónikus harmóniai keret kiszélesítésével érjük el, a kromatikus (modulációs), valamint a modális harmónia rend felé.
7.2 A tantárgy sajátos célkitűzései	<ul style="list-style-type: none"> A tantárgy sajátos célkitűzése a diákokat ösztönözni a saját alkotások létrehozására, korális dallamok harmonizációjára, valamint egy-egy mű harmóniai és tonális világához való analitikus megközelítésére, annak harmóniai és tonális felépítési logikájának megértésére.

8. A tantárgy tartalma

8.1 Előadás	Didaktikai módszerek	Megjegyzések
A MOLL HÁRMASHANGZAT (2. fejezet)		
2.1 A moll-hármashangzat mint főfok (I, IV) az összhangzatos mollban	Magyarázat, példák elemzése	
2.2 A moll-hármashangzat mint mellékfokú akkord dúr-hangsorban	Magyarázat, példák elemzése	
2.3 A mellékfokú hármás, mint a főfok (melyhez paralell kapcsolódik) helyettesítő akkordja	Magyarázat, példák elemzése	

2.4 A mellékfokú akkordok összefűzése	Magyarázat, példák elemzése	
2.5 A dúrhangsor VII. fokú szűkített akkordja	Magyarázat, példák elemzése	
2.6 Mellékfokú akkordok összefűzése, összhangzatos mollhangsorban	Magyarázat, példák elemzése	
3. fejezet A SZEPTIM AKKORD. A DOMINÁNS NÉGYESHANGZAT 3.1 A domináns szeptimakkord szerkezeti típusai	Magyarázat, példák elemzése	

<p>3.2 A domináns négyeshangzat összefűzése a főfokokkal</p>	<p>Magyarázat, példák elemzése</p>	
<p>3.3 A domináns négyeshangzat összefűzése a mellékfokokkal</p>	<p>Magyarázat, példák elemzése</p>	
<p>3.4 A szeptím akkord megfordításai</p>	<p>Magyarázat, példák elemzése</p>	
<p>3.5 A másodfokokra épült négyeshangzatok dúr és összhangzatos mollhangsorban</p>	<p>Magyarázat, példák elemzése</p>	

3.6 Az I. és IV., valamint III. és VI. fok szeptimakkordja mint átvezetőhang és késleltetés	Magyarázat, példák elemzése	
3.7 A melodikus összekötőhangok: átfutóhang, váltóhang és késleltetés	Magyarázat, példák elemzése	
Ismétlés: A MOLL HÁRMASHANGZAT, A SZEPTIM AKKORD. A DOMINÁNS NÉGYESHANGZAT	Magyarázat, példák elemzése	
Könyvészet: - Terényi Ede – Coca Gabriela, <i>Armonie (Összhangzattan)</i> , Gh. Dima Zeneakadémia, Kolozsvár, 2000, 34-63. oldal		
8.2 Szeminárium / Labor	Didaktikai módszerek	Megjegyzések
A MOLL HÁRMASHANGZAT (2. fejezet) 2.1 A moll-hármashangzat mint főfok (I, IV) az összhangzatos mollban	Összhangzattani gyakorlatok megoldása és kijavítása, műelemzések	
2.2 A moll-hármashangzat mint mellékfokú akkord dúr-hangsorban	Összhangzattani gyakorlatok megoldása és kijavítása, műelemzések	

<p>2.3 A mellékfokú hármás, mint a főfok (melyhez paralell kapcsolódik) helyettesítő akkordja</p>	<p>Összhangzattani gyakorlatok megoldása és kijavítása, műelemzések</p>	
<p>2.4 A mellékfokú akkordok összefűzése</p>	<p>Összhangzattani gyakorlatok megoldása és kijavítása, műelemzések</p>	
<p>2.5 A dúrhangsor VII. fokú szűkített akkordja</p>	<p>Összhangzattani gyakorlatok megoldása és kijavítása, műelemzések</p>	
<p>2.6 Mellékfokú akkordok összefűzése, összhangzatos mollhangsorban</p>	<p>Összhangzattani gyakorlatok megoldása és kijavítása, műelemzések</p>	
<p>3. fejezet A SZEPTIM AKKORD. A DOMINÁNS NÉGYESHANGZAT 3.1 A domináns szeptimakkord szerkezeti típusai</p>	<p>Összhangzattani gyakorlatok megoldása és kijavítása, műelemzések</p>	

<p>3.2 A domináns négyeshangzat összefűzése a főfokokkal</p>	<p>Összhangzattani gyakorlatok megoldása és kijavítása, műelemzések</p>	
<p>3.3 A domináns négyeshangzat összefűzése a mellékfokokkal</p>	<p>Összhangzattani gyakorlatok megoldása és kijavítása, műelemzések</p>	
<p>3.4 A szeptím akkord megfordításai</p>	<p>Összhangzattani gyakorlatok megoldása és kijavítása, műelemzések</p>	
<p>3.5 A másodfokokra épült négyeshangzatok dúr és összhangzatos mollhangsorban</p>	<p>Összhangzattani gyakorlatok megoldása és kijavítása, műelemzések</p>	

3.6 Az I. és IV., valamint III. és VI. fok szeptimakkordja mint átvezetőhang és késleltetés	Összhangzattani gyakorlatok megoldása és kijavítása, műelemzések	
3.7 A melodikus összekötőhangok: átfutóhang, váltóhang és késleltetés	Összhangzattani gyakorlatok megoldása és kijavítása, műelemzések	
Ismétlés: A MOLL HÁRMASHANGZAT, A SZEPTIM AKKORD. A DOMINÁNS NÉGYESHANGZAT	Összhangzattani gyakorlatok megoldása és kijavítása, műelemzések	

Könyvészet:

- Terényi Ede – Coca Gabriela, *Összhangzattan*, Gh. Dima Zeneakadémia, Kolozsvár, 2000,

GYAKORLATOK:

1. A dúr hármashangzat (46 - 87. gyakorlat).....154 – 163. old

+ Frank Oszkár, *A funkciós zene harmónia- és formavilága*, Zeneműkiadó, Budapest, 1973.

Siklós Albert, *Összhangzattan*, Rozsnyai Károly Könyv és Zeneműkiadása, Budapest, 1912.

Weiner Leó, *Elemző összhangzattan (Funkció-tan)*, Rózsavölgyi és Társa kiadása, Budapest, 1944.

9. Az episztemikus közösségek képviselői, a szakmai egyesületek és a szakterület reprezentatív munkáltatói elvárásainak összhangba hozása a tantárgy tartalmával.

- Az iskolai zenetanításban a zenetanár számára elkerülhetetlen a kottával való kapcsolat, úgy a zeneművek megismertetésében a tanulókkal, mint pedig a zenei gyakorlatban – kóruséneklés, hangszerjáték tanítása során.
- A zenei művek felépítési logikájában a hangnemek, harmóniai összefüzesek felismerése, elemzési készsége elengedhetetlen, mivel a zenei formának egyaránt van vízszintes dimenziója (polifónia), és függőleges dimenziója (harmónia). Egy zenei mű logikájának az áthatolásában nélkülözhetetlen annak tonális és harmóniai struktúrájának felfedezése és megértése. Mindezek ismerete elősegíti a zenei művek minőségi előadását is, és minőségi oktatását. A minőségi előadásokat, valamint a minőségi oktatást minden zenei közösség, és minden szakmai egyesület, oktatási intézmény elvárja.

10. Értékelés

Tevékenység típusa	10.1 Értékelési kritériumok	10.2 Értékelési módszerek	10.3 Aránya a végső jegyben
10.4 Előadás	A vizsgára való jelentkezés feltétele a kurzusok látogatása. A megjelölt anyag ismerete. Pótolási lehetőség pótszeszióban. Plagizálás, vagy vizsgán való csalás következménye az adott vizsgaidőszakban a vizsgáról való kizárás. Óvás megoldása: az írásbeli dolgozat újraértékelése.	Kurzusok: Részvizsga a vonatkozó elméleti anyagból, írásbeli teszt formájában	50%
10.5 Szeminárium / Labor	Szemináriumi feladatok: Minimum 8 ütemes feladat (basszus vagy szoprán szólam) megharmonizálása J.S. Bach – Négyszólamú Korál- elemzés, a tanult elemek felismerése - A szemináriumokon való aktív részvétel figyelembevétele	- Elbírálási kritériumok: elméleti anyagismeret, helyes harmonizálás és akkord összefűzés-elemzés	50%

10.6 A teljesítmény minimumkövetelményei

- A leadott és a kurzusban megtalálható elméleti anyag ismerete, valamint a kurzusban levő gyakorlatok elfogadható szintű megoldása (harmonizálása, elemzése).

Kitöltés dátuma
2012 szeptember 11.

Előadás felelőse
Dr. Coca Gabriela – előadótanár

Szeminárium felelőse
Dr. Coca Gabriela – előadótanár

Az intézeti jóváhagyás dátuma
.....

Intézetigazgató
.....